XI. évfolyam. Celldömölk 1915 szeptember 12. 37. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön
ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A magyar tüzoltókról.

Irta: Szmrecsányi Lajos dr., egri érsek.

A béke emberöltőt meghaladó hosszu korszaka alatt nem egészen alap nélkül hihette minden jó tüzoltó, hogy ama nagy elvnek: »mindent a közjóért«, — ő a leghűbb képviselője; és e hitből méltán merithetett erőt feladatára: őrködni, mikor mindenki pihen; megszakitani, feláldozni saját nyugalmát, mikor vész fenyeget; visszaszerezni a akadálytól, ha menteni lehet vagy kell; kisebbre becsülni a saját életét annál, amely veszélyben van.

Ám a háboru eddig lefolyt hosszu ideje alatt tágabbra nyilnak a szemek s meglátta még a tüzoltó is, hogy az ő erénye ünnepi szineket ölt mindenfelé magára: a nemzet szinejava egyebet sem tesz, mint őrködik, küzd éjjel-nappal, áldoz, lemond, szenved, halálba megy, hogy megvédje, megmentse a haza szent földjét, a honfitársak, a testvérek, a hitvesek, a gyermekek jólétét, tisztességét, becsületét, életét; — nincs oly magyar, ki ne látná be, hogy semmi sem becsesebb, semmi sem nagyobb, szebb, nemesebb, mint a haza létéért, a honfiak javáért vagyont, erőt, életet örömest feláldozni.

E fönséges közérzületet a nagy vész keltette föl a béke alatti szendergéséből. Elfojthatatlanul él az minden magyar lelkében. Bizonyos az, hogy aki magyar s a magyar névre, valamint az ahhoz füződő hagyományos tiszteletre méltó akar lenni, az nem érezhet, nem tehet mást, mint amit érzett, amit tett mindenkor a magyar, ki ezer év történetének bizonyságtétele szerint a legnagyobb érdekekért önfeláldozó nagy lélekkel szenvedett, vérzett s meghalt sok századon át.

Ha nem is kizárólagos, de mindenesetre kiváló s legsajátosabb erénye a magyarnak a hősi önfeláldozás.

Nem valami uj tehát a tüzoltó erénye közöttünk; nem is másért, mint csupán azért készséges tüzoltó a magyar, mert lelkes magyar, aki örömest ölti fel a tüzoltózubbonyt, mert az neki békében csak ugy, mint háboruban — vagyis mindenkor — bő alkalmat nyujt a bátorság próbáira, másokért: a közjóért önmaga feláldozására.

Minden jó Tüzoltó tehát egyszersmind hű magyar is!

Levél a harctérről.

»Érzem, édes fiam, hogy veszélyes a seb,
Nincs semmi reményem, hogy még ez beheged.
Rézgolyó hatolt át bordáim közepén,
Mire ezt olvasod, tán halva leszek én.
Mellékelve küldöm vitézségi érmem,
Leszakitom rólam, most már nem kell nékem.
Te még eztet fiam, játéktárgynak hiszed,
Pajtásaid közé játszani elviszed;
De majd ha megtudod, hogy életet és vért
Áldozott az apád ezért az érdemért;
Megérted, hogy ehhez szép emlékek fűznek,
Érdemeim föléd bokrétákat tűznek:
Akkor ez drága lesz . . . Megőrized, félted,
Emlekedik lelked, büszkén hogyha nézed . .

*

Nem irhatok többet; — kevés már a vérem,
A halálnak kezét már nyakamon érzem,
Éli boldogul fiam, Isten legyen veled.
Ő neveljen hőssé s bátoritsa szived! . . .

PÁLMA ERNŐ.

A német példa.

A német uj tizmilliárdos kölcsönt a német birodalmi gyülés egy ülésében, mondhatnók öt perc alatt megszavazta. Ez olyan teljesitmény, a hazafiui kötelességeknek olyan komoly értékelése és megértése, hogy ilyent más nemzet még a háboru folyamán nem mutatott fel.

Meg vagyunk győződve róla, hogy amilyen komolyan, megfontoltan, de amellett rövid idő alatt és minden részletesebb rábeszélés nélkül szavazta meg a birodalmi gyülés ezt a hatalmas összeget, ép oly hamar és minden erőszakos rábeszélés, meggyőzés, vagy agitáció nélkül fogja a német nép és nemzet ezt a kölcsönt az államnak rendelkezésére bocsátani.

Nekünk már elég alkalmunk volt nagy szövetségesünk értékét, komolyságát, öntudatát megbirálni, de még Németország legnagyobb hive és csodálója számára is csodálatos ez az öntudat, ez a célirányos gondolkodás és munka, amelyet Németország produkál.

Nekünk, aki szövetségben ezzel a nagy nemzettel küzdjük meg az igazság harcát a sötétséggel és álnoksággal, példát kell vennünk szövetségesünkről. Amit eddig a harctéren Németország produkált, ahhoz méltón sorakozik az osztrák-magyar monarchia hadseregének, különösen a magyar katonáknak vitézsége, bátorsága és számtalan nagy haditette.

Nekünk, akik benn az országban, távol a harctértől élvezzük a mindennapi élet áldásait, nyugalmát, követnünk kell a németeket azon a téren, amelyen a német birodalmi gyülés nyujtott e kölcsönnel kapcsolatban nagyszerü követésre méltó példát.

Nálunk is nemsokára el fog következni az a pillanat, mikor az állam és a hadsereg kérő szóval fog a nemzethez fordulni, hogy ujra siessen segitségére, bocsássa rendelkezésére anyagi erejét, hogy ezt a háborut megvivhassa olyan dicsőséggel és a háborut olyan békével tudja befejezni, amely minden érdekünknek megfelel. Ha a kormány és az állam ismét a nemzethez, mihozzánk fog fordulni, lebegjen mindig szemeink előtt a német példa. Olyan tökéletesen, olyan nyugodtan, olyan impozáns fölénnyel vállalja a német nép a háborukkal járó terheket, hogy ezt a példát nekünk, akik vele együtt megyünk, vele egy uton haladunk, követnünk kell.

És amikor arról beszélünk, hogy e példát követnünk, utánoznunk kell, gondoljunk arra, mit mondott a német pénzügyi államtitkár, mikor nagy beszédjével előterjesztette az uj kölcsön javaslatát. »Még egyszer kérünk a német néptől!« mondta. Még egyszer kérünk és ha e kérésünket teljesiti, — ez is lehetett volna a mondat folytatása — akkor biztositva lesz a döntő, végleges győzelem.

Erre gondoljunk mi is és ezért kövessük a komoly, diadalmas német példát.

Kis fiamnak.

Emlékezem mosolygó, szép arcodra;
Te kis bohó, te forrón szeretett;
Emlékezem gömbölyü kis karodra,
Hogyan öleltél fiacskám engemet.

Emlékezem . . . s e kedves emlékektől
Fájdalom, bánat csendben szétoszol.

Emlékezem . . . fohászom száll felétek
A harctér vérázta sivatagiról

Játszál kis fiam vigan, gondtalanul
Bu, baj kerülje kis szivedet;
Az ellenség távol határinktul:
Az angyalok s apád őrkodnek fölötted.

Szeresd anyádat, imádkozz apáért,
Kérd az Istent, hogy védje meg a hont;
Magyarok Istenéhez fohászkodj segélyért,
Könyörögd áldását, mit kegyelme ont.

S ha majd talán — ez Isten rendelése —
Hallod a sóhajt »Szegény gyermek,
Apja meghalt a hon védelmében«
Légy büszke reá, mondj egy imát értem,
Kis fiam az Isten áldjon meg.

N. J.

HIREK.

Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári megyéspüspök f. hó 4-én Herényhe érkezett Gotthard Sándor látogatására; másnap szentbeszédet mondott a kis falusi templomban.

Szmrecsányi Lajos dr. egri érsek, valóságos belső titkos tanácsos, a Heves vármegyei Tüzoltószövetség védőségét elfogadta és üdvözlésül gyönyörű levelet intézett a szövetséghez, melyet mi is vezető helyen közlünk.

»Veni Sancte«. A helybeli rom. kath elemi fiu- és leányiskolában az 1915/6. iskolai év a tegnap megtartott Veni-Sancte-val (Szentlélek segitségül hivása) kezdődött meg.

A kereskedelemügyi minisztérium, értesülésünk szerint, rendelet kibocsajtását tervezi, amelynek értelmében a helyi hatóságok az élelmiszer-tulajdonosokat kötelezhetnék arra, hogy üzletükben az árakat kifüggesszék és hogy a cikkek utánmérésére a vevőknek szabályszerű mérleget bocsássanak rendelkezésére. Az intézkedés kétségénkivül a fogyasztók érdekeinek védelmére lenne hivatva; más kérdés, hogy a gyakorlatban milyen eredményeket szülne.

Bucsujárás. Az őszi bucsujárás a mult szombaton vette kezdetét. Bizony igen meglátszik a férfihiány. A nyőgér-sótonyi bucsusok között pl. — a tanitókat kivéve — egyetlen férfi volt, az is regruta. A mai napra, Mária nevenapjára, ismét jöttek bucsusok; valamivel többen, mint a mult vasárnapra. Azonban hol az a nagy embertömeg, mely ezen a napon Czelldömölkön össze szokott jönni?! . . . /

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter a sárvári állami polg. iskola tanári karának egyik jeles tagját, Fábián Gyulát, a szombathelyi állami főreáliskola rendes tanárává kinevezte.

Sok panasz hallatszik azért, hogy aránylag véve kevés szemestakarmány kerül piacra. Ennek oka mindenesetre az a körülmény, hogy minden jel szerint nem merik a gazdák az amugy is gyönge árpa és zab szemestakarmányból a fölösleget addig eladásra fölajánlani, mig nem tudják, hogy a kormánynak mi a szándéka az uj tengeritermással.

Izraelita vallású polgártársainknak most van az 5676-dik ujéve. Kivanjuk velük együtt, hogy az idő hozzon mindnyájunkra istenáldást, fényes győzelmet, hazánknak s nemzetünknek dicsőséget és tartos békét!

Meghalt a béke apostola: Vaszary Kolos biboros, Magyarország volt hercegprimása s esztergomi érsek. 1832. febr. 12-én, Keszthelyen született. Atyja egy igen becsületes, egyszerű szőcsmester volt. A Vaszary-családot nem mindig ezen a néven ismerték. Előbb Zsédenyinek hivták s földbirtokos család volt, Majd tüzveszedelem, elemi csapások miatt tönkre menvén, Vaszár községében telepedtek le s onnan vettek föl nevüket. Édesatyját korán elvesztette és ő szerény körülmények között végezte szülővárosában a gimnázium hat osztályát, azután fölvették a pannonhalmi bencés főiskolába. Hűen, lélekismeretesen és nagy tudományának értékesitésével szolgálta a hazát mint tanár, mint főgimnaziumi igazgató, majd mint főapát s e minőségében többször megfordult Vas vármegyében is, jelesül Kőszegen 1891. jan. 23-án halt meg Simor János hercegprimás, akinek édesatyja Székesfehérvárott volt szegény csizmadia-iparos. Ennek halála után a kormány Samassa József egri érseket akarta kinevezni, de e kinevezést Rómában keresztül vinni nem lehetett. Ekkor *Hidassy Kornél néhai szombathelyi püspök* került kombinációba, akinek kineveztetése annyira biztosnak tekintetett, hogy Istenben boldogult Stegmüller Károly vasvár-szombathelyi nagyprépost üdvözlő beszédét is megirta és lenyomatta, a lenyomat nem került közkézre, mivel azonban Hidassy püspök gyönyelkedése, különösen torok-baja miatt a hercegprimási széket nem fogadta el, a magyar kormány. — néhai József főherceg óhajára is — Vaszarynak ajánlotta föl a legfőbb magyar főpapi széket, aki azt hosszas rábeszélés után elfogadta. Igy került a bencés szerzetes a legmagasabb közjogi magyar primási és esztergomi érseki állásba. Husz évig töltötte azt be. Béke (pax) jelszóval foglalta el, a békének volt hive, akarója, mert a béke szava az, amely a lelkész és az egyház óriási feladatát egész nagyságában magában foglalja s amelyhez — mint maga monda, hű akart maradni utolsó napja leáldozásáig. A jótékonyság gyakorlásában kifogyhatatlan volt, de ő maga egyszerű az ő nagy méltóságában is. »Higyje meg, nem talalok primási állásomban semmi jót személyemre nézve, mint az, hogy sok jót lehet tenni másokkal« — felelte egy bizalmas volt tanitványának. — Utolsó három évét visszavonultan — egy rövid ideig a budai primási palotában, azután balatonfüredi kastélyában töltötte, ahol szemét örökre lehunyta. A megdicsőült primás jeles iró, nagy történettudós és kitünő szónok is volt. A koronázási jubileum (1892. jun. 8.) és az ezredévi ünnepen a királyt üdvözlő remek, a könnyekig megható és történeti jelentőségű beszédeit minden iskolai olvasókönyvbe föl kellene venni . . . A boldogult hercegprimás teljes életében támogatója, jóakarója, pártfogója volt a magyar nemzeti vallásos népoktatásnak és a néptanitóknak. E sorok irója két izben volt ő eminenciájánál kihallgatáson: 1896-ban az országos kath. tanügyi tanács küldöttségében, — második izben 1912-ben Balatonfüreden, amidőn őt a primás fél órai magánkihallgatáson fogadta. Mig gyarló szemeimet én is le nem hunyom, visszaemlékezem a most megdicsőült, papi erényekben tiszta, hazafiui érdemekben és emberi tulajdonságokban gazdag egyéniségre, akinek ravatalát osztatlan, igaz és mély részvéttel felekezeti különbség nélkül állta körül az egész ország. Békében élt, békében hunyta le szemét, békében nyugszik szülőföldjén. Pax! (B. Gy.)

Hymen. Károly József Géza hidasnémeti máv. hivatalnok eljegyezte Hegyi Endre nyug. máv. mozdonyfélvigyázó, czelldömölki lakos kedves leányát, Margitot. — Pápai Elemér czelldömölki máv. hivatalnok jegyet váltott Udvardy N. pápai állomásfőnök Ilonka leányával.

A pannonhalmi. Szt. Benedek-rend dömölki apátságát Vaszary Kolos biboros, volt hercegprimás temetésén *Lingl* Valerián prior képviselte.

A pálinkafőző kisüstöknek rekvirálása is megtörténik és a termelőknek csak egyes községekben, a nem lefoglalt kisüstökön lesz lehetséges szeszt főzniök. A kisüstök rekvirálása következtében bizony attól lehet tartani, hogy a gyümölcs, törköly és borseprő értékesitése a legtöbb helyen lehetetlenné válik. Hir szerint lefoglalják hadicélokra a harangok egy részét is és a kormány rendeletet ad ki, mely szerint a haztartasokban található fémtárgyakat szintén lefoglalja. Tájékozásul megemlitjük, hogy a német kormány legutóbbi rendelete értelmében azok a háztartási tárgyak, melyek vörösrézből, sárgarézből vagy nikkelből vannak előállitva (fazekak, tálak, tálcák, tvrta- és kalácssütők, rézmozsarak, fürdőkádak, mosóüstök stb.), akár uj, akár használt állapotban, a hadvezetőség céljaira lefoglaltatnak.

Meddő pályázatok. A kemenesmagasi r. kath. Iskolaszék hadbavonult tanitója helyettesitésére pályázatot hirdetett. A pályázat lejárt, de bizony egyetlen egy pályázó sem akadt, *még nő sem.* Ugyancsak igy járt a vönöczki r. k. iskolaszék is. Ime, a háboru mily állapotokat teremt ott, ahol a jövő nemzedék szellemi érdekéről kellene gondoskodni!

Egy magyar plébános prédikációja. A gyomaiak szörnyen kezdtek nyugtalankodni akkor, mikor arról érkezett hozzájuk hir, hogy az olaszok hitszegőkké lettek és nekünk hadat üzentek. Már annyira kifakadtak, hogy a főszolgabiró is jónak látta a népet valahogyan megnyugtatni, azért megkérte Pálffy Béla plébánost, aki egyházmegyéjének egyik legkiválóbb szónoka, vigasztalná meg a népet egyik prédikációjában. A derék plébános eleget tett a kivánságnak, amennyiben egyik prédikációját a következő szavakkal fejezte be: Azt ti még a bibliából nagyon jól tudjátok, kedves hiveim, hogy az Ur Jézus tanitványai, szövetségesei között volt egy, aki jól érezte magát a Mester közelében, mig az csak dicsőségben részesité, de szenvedéseiben nem; aki épp oly ártatlan arccal ült le a Mester lábaihoz, hallgatni isteni tanitását, mint a többi, — de mikor látta, hogy a zsidók az Üdvözitő vesztére törnek, harminc ezüst pénzért árulója lett annak a harminchárom esztendős Jezusnak. — Nekünk magyaroknak is volt egy szövetségesünk, aki oly jól érezte magát a mi szeretetünk és jóakaratunk árnyékában, aki mint az eb húzódott meg lábainknál, de megugatott bennünket, mikor látta bajunkat, fölrugta harminchárom esztendős szövetségünket; nem harminc ezüstpénzért, hanem három milliárdért elárult bennünket. A Szentirásban aztán azt olvasom tovább, hogy Judás fölakasztotta magát, kötélen halt meg; az Ur Jézus pedig halálfulánkját elvévén, dicsőségesen föltámadott. Tehát ti se féljetek, mert a győzelem nem azoké lesz, akikkel judáspénzen szerzett gyáva katonák harcolnak, hanem azoké, akiknek fegyvereikhez millió meg millió lélek, tegyük hozzá: becsületes lélek imája tapad!... Amen! — A hivek aztan megbarátkoztak az eszmével, hogy ütni kell a hitszegő taliánt.

A közgyülések ideje és a mérlegkészités. A kormány 3008/1915 szám alatt rendeletet adott ki, mely szerint azok a részvénytársaságok, vagy szövetkezetek, melyek a hadi állapot következtében folyó évi junius 30 ig mérlegüket nem készitették el, illetve közgyülésüket nem tarthatták meg, erre a kereskedelemügyi miniszter tól ujabb halasztást kérhetnek és kaphatnak.

Gyászeset. Dr. Berinkey Dénes igazságügyminiszteri osztálytanácsos és neje született kisjókai Takács Eugénia, valamint leányuk Irma, Berinkey Győző és Berinkey Béla fájdalomtól megtört szivvel jelentik, hogy szeretett nagynénjük hangai Szabó Julia áldásos életének 78. évében Czelldömölkön az 1915. évi szeptember hó 11-én reggel hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultnak hült teteme szeptember 13-án d. u. 3 órakor fog Czelldömölkön a református egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Czelldömölk, 1915. szeptember 11. Szeretettel őrizzük áldott emlékét!

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Ürmös* Zoltán czelldömölki adóhivatali tisztet a X. fizetési osztályba nevezte ki.

Csernoch János biboros-hercegprimás egy gazdasági egyesület fölterjesztésére válaszképpen következő gyönyörü dokumentumot küldte el: »X. Pius pápa 1911. julius hó 2-án kiadott rendelkezése következtében a következő, eddig nyilvánosan megtartott ünnepeken, még pedig: karácsony, husvét, pünkösd másodnapján, gyertyaszentelő Boldogasszony napján, gyümölcsoltó Boldogasszony napján, Úrnapján, Szent István király ünnepén és Kisasszonynapján meg van engedve a szolgai munkák teljesitése, kivéve a Szent István király ünnepét, amely napon hazai törvények szerint általános munkaszünet van. X. Pius pápa e rendelkezésének értelmében tehát a fenti ünnepnapok megszüntek a kötelező, nyilvános ünnepek jellegével birni. Ezenfelül az egyes püspökök felhatalmazták papjaikat, hogy mig a háboru, illetve a mostani szükség tart, hiveiknek a vasárnapokra s a kötelező, nyilvánosan megtartott ünnepnapokra a mezőgazdasági munkát megengedjék. Én már a mult évi aug. hó 6-án kelt XIV. számu körlevelemben megadtam ezen felhatalmazást papjaimnak, ugyanakkor meghagyván azt is nekik, hogy a mezőgazdasági munkáknak vasár- és ünnepnap való teljesitésére vonatkozó engedélyt hiveik tudomására hozzák s a vasár- és ünnepnapi szentmise idejére nézve a község tekintélyesebb hiveivel oly órában állapodjanak meg, hogy a most felettébb sürgős és fontos mezőgazdasági munkára minél több idő jusson. Nagyobb baj, hogy a hivek nem veszik igénybe az engedélyt a vasár- és ünnepnapi mezőgazdasági munkák végzésére. Itt tehát állandóan szükség van annak a nyomatékos hangsulyozására, hogy most a legégetőbb társadalmi és hazafiui kötelesség, hogy korai keléssel, késői fekvéssel, vasár- és ünnepnapi munkával pótoltassék a hadban lévők munkája s ekképp biztosittassék az a gabona, melyből nemcsak nekünk, hanem a győzelmes háboruból visszatérő véreinknek is élniök kell.«

A városbiró ur figyelmébe. (Beküldetett.) Pénteken délelőtt az árverést doboló városi hajdu olyan választ adott egy őt kérdezőnek, mely a legnagyobb foku udvariatlanságot és modortalanságot árulta el, az amugy is rendkivül hadaró beszédü dobos, ez alkalommal még gyorsabban mondta el rövid mondókáját és arra a kérdésre, mi lesz árverezve, azt felelte »nyissa ki a fülét, vagy mossa ki a fülét« (értelmetlen beszéde miatt nem lehetett pontosan érteni.) Mikor a város vezetősége a lehető legnagyobb előzékenységet tanusitja a közönséggel szemben, megkivánhatjuk ezen előzékenységet az alárendelt emberektől is, vagy ha előzékenységet ezek nem is tanusitanak, de azt megköveteljük tőlük, hogy gorombák ne legyenek. *Egy szemtanu.*

Árverés a vasuton. A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben talált holmik elárverezése a czelldömölki állomáson folyó hó 16-án délelőtt 9 órai kezdettel fog megtartatni.

Adományok a sebesült katonáknak. A czelldömölki kórházak és vasuti üditő-állomas részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Wallisz grófné (Izsákfa) 2 öl tüzifa, melyet a czelldömölki apátság és Klein Vilmos hordattak be szekeren, Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, Klein Vilmos (Czelldömölk) naponta 10 l. tej Pfeiffer Ottó (Vönöczk) 1 disz ió, Szabó Károly (Czelldömölk) 1 zsák liszt, Klein Vlmos két borju-cómb, Pletnits Ferenc 4 üveg bor, Wallenstein Károlyné az üditő-állomás részére kenyeret süttetett, Prinz Ferenc ezredes egy nagy kosár barack, Takács Jenőné egy nagy kosár gyümölcs, dr. Pletnits Ferenc ügyvéd ur által Koltay Bertalan 2 K, Klausz Lajos asztalos 3 K cigarettára, Bárdossy Zoltán (Alsómesteri) egy zsák alma. *Hadikórház részére:* N. N. egy pár csirke, Rosenberger Miksáné mindennap 2 l. tej, Klaffl Gyula mindennap 10 üveg szódaviz, Prinz Ferencné 1 kosár barack, Pfeffer Ottóné 4 zsák alma.

Az államvasutak igazgatósága közli, hogy az államvasutak vonalan okt. 1-jével nem adnak ki uj menetrendet; marad a jelenlegi.

Apró hirek. Vashidegkuton körjegyzővé egyhangulag Reiszer Boda Henrik eddigi hely. jzőt választották meg. — Hadifoglyok ugy a községek, mint magánosok számára közvetetlenül kérhetők az I. számu cs. és kir. pozsonyi katonai parancsnokságtól. — A közokt. miniszter egyik rendeletéből idézzük e sorokat. »Az iskolaföntartó *megfelelő* lakás hiányában a lakásbér teljes összegét tartozik a tanitónak kiszolgáltatni, mert az 1913. évi 26-dik törvénycikk lakásbérpótlékot nem ismer.« — A kuria egy esetből kifolyólag határozottan kimondotta, hogy az 1907. évi 27. t.-c. rendelkezése szerint a tanitók a működési kör korlátozása nélkül *köztisztviselők*, miután a tanitók az állami közoktatásügyi teendők teljesitésére vannak hivataluknál fogva kötelezve. — Budapesten »Iskolák Ujságja« cim alatt egy nagyon tartalmas tanügy-társadalmi hetilap indult meg, amelynek szerkesztőbizottsága eddig 12.000 hadbavonult-, 1500 sebesült-, 150 fogoly-, 500 halott tanitónak és tanárnak nevét gyüjtötte össze. — A legutóbbi hivatalos becslés szerint az idén csak 25.500,000 mázsa cukorrépa terem Magyarországon, ami 56 százalékkal marad el a tavalyi (40.143,053) termés mögött. — A német birodalmi bank Varsóban fiókot létesit. — Viviani francia miniszterelnök aug. 27-én kijelentette: »amig Belgiumot és Elzasz-Lotharingiát vissza nem foglalják, nem lehet béke«. — 590 millió lira az olasz egy hónapi hadiköltség. — Luck vára a másik két várral, Dubno- és Równo-val együtt az ü. n. *orosz várháromszöget* képezik. — D' Annunzio, ez a világkomédiás, már nem igen hallat magáról, ugy látszik a taljánok kezdenek fölébredni s nem tartják őt már félistennek.

A magyarországi Cionista szervezo országos bizottsága Budapesten a minap gyülést tartott. Egyebek közt a bizottság azt állapitotta meg, hogy az időt alkalmasnak látja, hogy a rendszeres cionista munkát ujra fölvegye.

Szerkesztői üzenet.

Szomszéd. Nincs igazuk! A közokt. miniszter 120.009/914. sz. rendelete szerint a hadbavonult tanitóknak *törzsfizetésük* csonkitatlanul kijár. Majd igy folytatja. »Ellenben *minden más illetmény és járandóság* (esetleges drágasági és működési pótlék, a kereskedő és iparostanulók oktatásáért adott dij, a tanitói fizetésbe nem számitott kántori járandóság) a bevonulás napját követő hó 1-től kezdve teljesen beszüntethető.« Tehát »a bevonult tanitót az esetleges javadalmi tételekből megilleti a tanitói *alapfizetés természetével biró* készpénzbeli és természetbeni járandóság.« Jogtalanság volt tehát az illető tanitó *beleegyezése nélkül* a *külön természetü* oktatásért járó dij levonása a hadbavonult részére!

Népfelkelő. A közigazgatási hatóság, ha a nélkülözhetetlenség csakugyan fennál, véleményezheti fölmentését és ebben az esetben — ha B osztályu népfelkelő — reménye is ehet a felmentéshez.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Aki Budapestre utazik nézze meg a Pasaréti Lövészárkot!

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! — Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitünő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fill. 1 tubus.) Kitünő szer női kezek gondozására.

Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai:

menjen gőzfürdőbe.

Ha fáj a dereka:

menjen gőzfürdőbe.

Ha éjjel dőzsöl:

menjen gőzfürdőbe.

Ha egészséges:

menjen gőzfürdőbe,

hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő

reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

Kiadó birtok.

Veszprém-megye, devecseri járás; vasuti állomástól 5 km, egy 112 kat. hold gazdasági épületekkel felszerelt jó karban levő

BIRTOK

azonnal átvételre

haszonbérbe kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

— 10 évig adómentes —

Az épületen van: 3 lakószoba, [illegible] s előszoba, konyha, éléskamra, pince, mosókonyha, baromfi udvar, kert és mellekhelyiségek.

Bővebb értesítés nyerhető lapunk kiadóhivatalában.

Világháboru térképe

ujabb javitott és bővitett kiadás, jó minőségü erős papiron

1 korona 50 fillér.

Tartalmazza az összes háboruban álló és semleges szomszédos államok térképét, u. m.: Ausztria-Magyarország, Németország, Oroszország, Franciaország, Angolország, Belgium, Svájcz, Ázsiai és Európai Törökország, Kaukázus, Perzsia, Bulgária, Románia, Szerbia, Görögország, Montenegro, Krimszigel. Egyptom. Szuez-csatorna, stb.

Olaszország térképe 1 korona.

Különféle szótárak

Dinkgreve Nándor papirkereskedésében beszerezhetők.

Eladó ház.

Czelldömölkön **Baros-utca 37. szám** alatt levő

házamat

jutányos áron azonnal eladom

Az épületben van 3 szoba, 3 konyha, 3 kamra, 1 pincze, 1 melléképület, mely eddig műhelynek használtatott.

Az épület 150 négyszögöl telken van, melyből 70 négyszögöl konyhakert, szép termő gyümölcsfakkal beültetve.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Czelldömölkön a vasuti állomással szemben adómentes, jól jövedelmező

EMELETES VILLA

6000 korona lefizetéssel azonnal átvehető.

Bővebbet lapunk szerkesztőségében és Horváth István vendéglősnél.

A Korona-vendéglő épületében levő

BOLTHELYISÉG

október 1. napjával haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni: **László Ferenc** háztulajdonosnál.

Alapitva 1804. Alapitva 1804.

HOFFMANN JOZSEF

kávé-nagypörköldejének ix és zamat — tekintetében felülmulhatatlan

PÖRKÖLT KAVÉI:

»Udvari keverék«	á K 6·—
»Kolumbus«	á K 4·80
»Kubanus«	á K 4·40

állandóan friss pörkölésben, 1/2, 1/4 és 1/9 kg-os csomagokban kaphatók:

GAYER GYULA

vas és fuszerkeresk. Czelldömölkön.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Czelldömölkön a Kossuth Lajos utcában 31 év óta fennálló

cipész üzletemet

az apátsági székházban levő üzlethelyiségbe (Gayer-féle üzlettel szembe) **helyeztem át.**

Cipőket a legdivatosabb kivitelben, jó anyagból, **jutányos áron készitek.**

Javitásokat elfogadok.

Cipő-raktaramban női, férfi, és gyermekcipőkből **nagy választék.**

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Kreiner József.

Követelje azonban, hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, min »ép oly jó« feldicsérni. Kedvelt minőségek

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer

ANTISPORA-VITA

Hazai és külföldi szakértők állapitották, hogy az **Antispora-Vita** az összes vetőmag félék, de elsőrben az **árpa** által hazánkban állandóan fenyegetett buzának **csávázására a legmegfelelőbb és igy a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.**

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasitással szolgálnak a vezérelárusitók:

SCHWARZ és TAUBER

nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

Temetkezési vállalat.

Czelldömölkön a Kossuth Lajos-utcában (Központi kávéház mellett)

temetkezési vállalatot

létesitettem.

Beszerezhetők nálam az összes **temetkezési** cikkek, **diszes érc- és fakoporsók, sirkoszorukból nagy választék.**

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbekig vállalok.

Havatai-felállitás megegyezés szerint.

BERECZ LAJOS

asztalos, temetkezési vállalkozó.

Lakás: **Ferenc József-utca.**

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.